

عنوان مقاله:

رژیم حقوقی دریای خزر و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران

محل انتشار:

فصلنامه امنیت ملی، دوره 9، شماره 34 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 35

نویسنده:

سید جلال ساداتیان - دانش‌آموخته دوره دکتری دانشگاه عالی دفاع ملی

خلاصه مقاله:

به موجب قرارداد مودت ۱۹۲۱ میلادی و عهدنامه ۱۹۴۰ میلادی بین ایران و شوروی، استفاده از دریای خزر و کشتیرانی و بهره‌برداری از منابع آن مشترک بوده است؛ اما قزاقستان، ترکمنستان و آذربایجان جدید، هر یک موضعی را اتخاذ نمودند که توافق بر یک رویه مشترک برای بهره‌برداری منصفانه از منابع خزر را، امکان‌پذیر نمیساخت. هدف این پژوهش، شناخت رابطه بین رژیم حقوقی دریای خزر و امنیت ملی ایران میباشد. مسئله قراردادهای دوجانبه برخی از کشورهای ساحلی با یکدیگر و بهره‌برداری از منابع بستر و زیربستر و به تبع آن قراردادهای و حضور بیگانگان، شرایط را به زیان منافع ملی و امنیت ملی ایران به پیش برده است. این تحقیق کاربردی، با روش تحلیل محتوا، تامین امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران بر اساس مولفه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، زیستمحیطی و فرهنگی را بررسی نموده است. نتیجه آنکه، در اجلاس پنجم سران کشورهای ساحلی در آکتائو قزاقستان و امضای کنوانسیون، به نظر میرسد توافق بر خط مبدا، راهحل جدیدی باشد تا در آینده قدر سهم کشورها تعیین گردد، در این کنوانسیون، اصول مهمی همچون: «ممنوعیت حضور نیروهای مسلح بیگانه»، «انحصار هرگونه دریانوردی صرفاً با پرچم پنج کشور ساحلی»، «ممنوعیت در اختیار قرار دادن قلمروی کشورهای ساحلی به بیگانگان برای اقدام و تجاوز علیه کشور دیگر ساحلی» قید شده و پیشنهاد ادامه مذاکرات کارشناسی بر مبنای نصفت است.

کلمات کلیدی:

قرارداد مودت ۱۹۲۱ میلادی، عهدنامه ۱۹۴۰ میلادی، کنوانسیون، رژیم حقوقی دریای خزر، خط مبدا، امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1187695>

